

רשב"ם ד"ה "דהיינו"

משוואה

1^2 אמה $3 \times$ אמות $= 40$ סאה $? =$ רבע לוג	"דהיינו אמה על אמה ברום שלש אמות. צריך שיהא הכלי מלא מים שיטבול בו האדם ושיערו חכמים דהיינו ארבעים סאה ומינה ילפינן לרביעית של תורה. כיצד חלקהו מתחלה כולו לרומו רומו של מקוה שלש אמות דהיינו שמונה עשר טפחים וחלקם לששה עשר חלקים ותמצא בכל חלק וחלק טפח וחצי אצבע גובה ברוחב אמה על אמה
3 אמות $\times 6$ טפחים $= 18$ טפחים	ומחזיק אחד מששה עשר בארבעים סאה דהיינו שני סאין וחצי סאה
$\frac{18 \text{ טפחים}}{16} = 1$ טפח $+ 0.5$ אצבע (יש 4 אצבעות בטפח) סה"כ יוצא 1 טפח ושמינית	טפח וחצי אצבע כמה חומשי אצבעות הן עשרים ושנים וחצי חומש מד' אצבעות עשרים חומשין ומחצי אצבע ב' חומשין וחצי
$\frac{40 \text{ סאה}}{16} = 2.5$ סאה	חלקם להני כ"ב חומשין וחצי לחמשה חלקים ותמצא בכל חלק וחלק ארבעה חומשין וחצי
1 טפח $+ 0.5$ אצבע $\times 4$ אצבעות $\times 5$ חומשי אצבע $= 22.5$ חומשי אצבע	השלך מהן שני חלקים שהן תשעה חומשין ועכב בידך שלשה חלקים שהן שלשה עשר חומשין וחצי של רום הכלי
$\frac{13.5 \text{ חומשי אצבע}}{5} = 2.5$ אצבעות $(= 12.5$ חומשי אצבע) $+ 1$ חומש אצבע.	דהיינו רום אצבעים וחצי אצבע וחומש אצבע
כמו בתרגיל 1 לפני הקודם על חלוקה ל- 5 של הגובה והפחתת $\frac{2}{5} -$ כך בתרגיל הבא על כמות הנוזל	ובאשר מיעטת רום הכלי שני חלקים מחמשה ונשארו שלשה חלקים
$\frac{2.5 \text{ סאה}}{5} = 0.5$ סאה	כן תמעיט את המשקין שנשארו בידינו מארבעים סאה שני סאין וחצי דהיינו חמשה חצאין
0.5 סאה $\times 3 = 1.5$ סאה	השלך השני חלקים ועכב השלשה חלקים שהן סאה וחצי
1^2 אמה בגובה 13.5 חומשי אצבע $= 1.5$ סאה	נמצא כלי של אמה מרובע ברום אצבעים וחצי אצבע וחומש אצבע מחזיק סאה וחצי
1^2 אמה $= 6^2$ טפחים $= 36$ טפחים	חלקהו לרחבו אמה על אמה יש בו ששה ושלישים חתיכות של טפח על טפח
1.5 סאה $\times 6$ קב $= 9$ קב, $\times 4$ לוגין $= 36$ לוגין	והסאה וחצי יש להם שלשים וששה לוגין
1^2 טפח בגובה 13.5 חומשי אצבע $= 1$ לוג שזה 4 רביעיות הלוג	נמצא כלי של טפח על טפח ברום אצבעים וחצי אצבע וחומש אצבע מחזיק לוג דהיינו ארבע רביעיות
$\frac{1^2 \text{ טפח} = 4^2 \text{ אצבעות}}{4} = 2^2$ אצבעות	חלקהו לרוחבו שתי וערב ותמצא בו ארבע פעמים אצבעים על אצבעים כנגד ארבע רביעיות
2^2 אצבעות $= \frac{1 \text{ לוג}}{4}$	נמצא כלי של אצבעים על אצבעים ברום אצבעים וחצי אצבע וחומש אצבע מחזיק רביעית דהיינו ביצה ומחצה. לשון קצר ששמע רבינו מרבי יעקב בר יקר רבו דצ"ל.
1 איפה $= 3$ סאה 1 סאה $= 6$ קב 1 קב $= 4$ לוגין 1 לוג $= 6$ ביצים (ארבע רביעיות לוג)	איפה שלש סאין סאה ששה קבין קב ארבע לוגין לוג ששה ביצים דהיינו ארבע רביעיות.
	פירושא דקבא לא גרסינן כלל עד אמר רב אשי ופירוש הוא מהלכות גדולות של רב יהודאי.
1^2 אמה $= 36^2$ טפחים	אמה על אמה יש בה שלשים וששה טפחים בטפח על טפח שהאמה ו' טפחים
$\frac{36^2 \text{ טפחים}}{6} = 1$ טפח באורך 6 טפחים	ובשתחלקנו לאורכו ברצועות שהן רחבות [טפח] תמצא בו ו' [רצועות] כל אחת ואחת רחבה טפח וארכה ו' טפחים
1^2 טפח $= \frac{1 \text{ טפח באורך } 6 \text{ טפחים}}{6}$	ואח"כ חלק כל רצועה לארכה לששה תמצא בה ששה פעמים טפח על טפח
6^2 טפחים $= 36$ טפחים	וכן לששה רצועות הרי ל"ו טפחים":